

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Ρύθμιση δανείων για την ανακούφιση και την ελάφρυνση δανειοληπτών»

Προς την Βουλή των Ελλήνων

Επί της αρχής

Ο ν. 3689/2010 έδωσε ανάσα σε χιλιάδες υπερχρεωμένα νοικοκυριά, που εξαιτίας της αιφνίδιας μείωσης του εισοδήματός τους και αλλαγής των όρων της ζωής τους, κινδύνευαν να χάσουν την ακίνητη περιουσία τους. Από τις ρυθμίσεις εκείνες και από τις νέες που προτείνει η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή μπορούν να ευνοηθούν όλοι όσοι έχουν μόνιμη αδυναμία εξυπηρέτησης των οφειλών τους.

Ωστόσο ήδη το πρόβλημα είναι εξαιρετικά σημαντικό για τη μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών που έχουν λάβει δάνεια είτε στεγαστικά, είτε επαγγελματικά της επιχείρησής τους ή και καταναλωτικά. Όταν το καθαρό εισόδημα έχει μειωθεί σε επίπεδα μεγαλύτερα του 20%, ακόμα και 50 - 60 %, είναι απολύτως αδύνατο να πληρωθούν δόσεις που είχαν συμφωνηθεί με δεδομένα άλλων εποχών. Τα ακίνητα, άλλωστε, που έχουν αποκτηθεί με στεγαστικά δάνεια, ακόμη και αν θελήσει κάποιος να τα εκποιήσει, δεν είναι εύκολο να διατεθούν σε μια «παγωμένη» αγορά ακινήτων. Η δραματική αύξηση του αριθμού των ανέργων την τελευταία διετία, καθιστά αντικειμενικά αδύνατη την εξυπηρέτηση δανειακών υποχρεώσεων τις οποίες ανέλαβαν τα πρόσωπα αυτά, ως εργαζόμενοι. Είναι κατά συνέπεια απολύτως απαραίτητο να ληφθεί νομοθετική πρόνοια πρόσθετης προστασίας δανειοληπτών από την αναγκαστική εκτέλεση είσπραξης εναντίον τους.

Το πρόβλημα αυτό, αν δεν αντιμετωπιστεί, θα διογκώνεται καθημερινά, οδηγώντας σε ομηρία και οικονομικό αδιέξοδο μεγάλο μέρος της κοινωνίας. Η διατήρηση των οφειλών στα συμβατικά επίπεδα εξυπηρέτησης θα οδηγήσει σε περαιτέρω επιδείνωση την ύφεση και θα διογκώσει περαιτέρω την ανεργία.

Επί των άρθρων

Στο άρθρο 1 προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής της πρότασης νόμου, που είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα με την μορφή ΟΕ, ΕΕ οι οποίες απασχολούν κατά τον χρόνο δημοσίευσης του παρόντος μέχρι δύο άτομα πέρα από τους εταίρους και τα οποία οφείλουν σε οποιαδήποτε Τράπεζα καταναλωτικά, επαγγελματικά ή στεγαστικά δάνεια, εφόσον το καθαρό ετήσιο εισόδημά τους έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 20% από τότε που υπέγραψαν την δανειακή τους σύμβαση.

Ακολουθώντας, διατυπώνεται η ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία, εφόσον το καθαρό εισόδημα από πάσης φύσεως πηγές του αιτούντος έχει μειωθεί κατά ποσοστό τουλάχιστον 20%, το αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει μείωση του οφειλόμενου ποσού μέχρι ποσοστού 30% καθώς και την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής του εναπομένου συνολικού οφειλόμενου ποσού, κατά τρόπο τέτοιο ώστε το ύψος των μηνιαίων τοκοχρεωλυτικών δόσεων να μην υπερβαίνει το 30% του ύψους των συνολικών μηνιαίων καθαρών εισοδημάτων του οφειλέτη.

Προκειμένου να αποφευχθούν περιπτώσεις κατάχρησης της συγκεκριμένης ρύθμισης, το δικαστήριο οφείλει

να λαμβάνει υπόψη και να εξετάζει ενδελεχώς όλη τη συνολική περιουσιακή κατάσταση του οφειλέτη και συζύγου του διαχρονικά, έτσι ώστε να είναι σε θέση, προτού αποφασίσει, να διαγνώσει την πρόσκαιρη ή μόνιμη αδυναμία καταβολής οφειλών.

Στο άρθρο 2 προβλέπεται η παράταση απαγόρευσης πλειστηριασμών πρώτης κατοικίας έως το τέλος του 2018 των οφειλετών στους οποίους αναφέρεται ο ν. 3689/2010 ως και κάθε άλλη πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης εναντίον τους.

Με το άρθρο 3 προβλέπεται η αναστολή μέχρι την 31η.12.2015 των πλειστηριασμών που επισπεύδονται για την ικανοποίηση απαιτήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ από πιστωτικά ιδρύματα και εταιρείες παροχής πιστώσεων, καθώς και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών. Σημειώνεται, ότι σήμερα σύμφωνα με την από 16.11.2012 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου η αναστολή των πλειστηριασμών ισχύει μέχρι 31.12.2012 για απαιτήσεις που δεν υπερβαίνουν το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ.

Με το άρθρο 4 ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.

Με τις ρυθμίσεις αυτές δίνεται μία ουσιαστική ελάφρυνση σε νοικοκυριά τα οποία έχουν υποστεί απότομη και απρόσμενη μείωση των εισοδημάτων τους, ώστε να συνεχίσουν να εξυπηρετούν απρόσκοπτα τις οφειλές του. Ταυτόχρονα, με τη στήριξη της αγοραστικής τους δύναμης ενισχύεται η εμπορική κίνηση και η εν γένει οικονομική δραστηριότητα με ευεργετικές επιπτώσεις στα έσοδα του κράτους μέσω του καταβαλλόμενου Φ.Π.Α.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2012

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Παναγιώτης Δημητρουλόπουλος
Γεώργιος Κασσάρας
Χαράλαμπος Καστανίδης
Λούκα Κατσέλη
Μαρία Κυριακοπούλου
Λάμπρος Μίχος
Κυριακή Τεκτονίδου
Ανδρέας Τριανταφυλλόπουλος

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Ρύθμιση δανείων για την ανακούφιση και την ελάφρυνση δανειοληπτών

Άρθρο 1

Στον ν. 3689/2010 προστίθεται άρθρο 3Α που έχει ως εξής:

«Άρθρο 3α

Περιορισμός δανειακών υποχρεώσεων

1. Φυσικά πρόσωπα ή προσωπικές εταιρείες, οι οποίες απασχολούν κατά τον χρόνο δημοσίευσης του παρόντος μέχρι δύο άτομα πέρα από τους εταίρους, τα οποία οφείλουν σε οποιαδήποτε Τράπεζα καταναλωτικά, επαγγελματικά ή στεγαστικά δάνεια, μπορούν να ζητήσουν τον

περιορισμό της οφειλής τους, εφόσον το καθαρό ετήσιο εισόδημά τους έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 20% από τότε που υπέγραψαν την δανειακή τους σύμβαση.

2. Φυσικά πρόσωπα τα οποία απελύθησαν από την εργασία τους, και παραμένουν άνεργοι κατά την δημοσίευση του παρόντος μπορούν να ζητήσουν κατά την διαδικασία της επόμενης παραγράφου την αναστολή εξυπηρέτησης καταναλωτικού επαγγελματικού στεγαστικού δανείου και οφειλών από πιστωτικές κάρτες για περίοδο δύο ετών, χωρίς η οφειλή τους να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας ή άλλες προσαυξήσεις.

3. Η αίτηση για την ρύθμιση των προηγούμενων παραγράφων, υποβάλλεται στο ειρηνοδικείο του τόπου διαμονής τους, συνοδευόμενη (α) από τα εκκαθαριστικά της εφορίας του χρόνου σύναψης της δανειακής σύμβασης και του χρόνου που προηγείται εκείνου της υποβολής της αίτησης, (β) από την δανειακή σύμβαση, από την οποία πρέπει να προκύπτει ο χρόνος υπογραφής, οι μηνιαίες δόσεις αποπληρωμής και ο χρόνος της αποπληρωμής και (γ) για τους ανέργους η έγγραφη καταγγελία της σύμβασής τους.

4. Το δικαστήριο, εφόσον διαπιστώσει ότι το καθαρό εισόδημα του προσώπου της παραγράφου 1 (και της/του συζύγου του, εφόσον είναι έγγαμος) από πάσης φύσεως πηγές έχει μειωθεί κατά ποσοστό τουλάχιστον 20%, αποφασίζει την μείωση του πραγματικού οφειλόμενου ποσού έως ποσοστού 30% και την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής του εναπομένοντος συνολικού οφειλόμενου ποσού, κατά τρόπο τέτοιο ώστε το ύψος των μηνιαίων τοκοχρεωλυτικών δόσεων να μην υπερβαίνει το 30% του ύψους των συνολικών μηνιαίων καθαρών εισοδημάτων του οφειλέτη. Το δικαστήριο λαμβάνει την απόφασή του αφού εξετάσει ενδελεχώς την εν γένει περιουσιακή κατάσταση του οφειλέτη και της συζύγου του, τη διάγνωση πρόσκαιρης ή μόνιμης αδυναμίας καταβολής οφειλών, καθώς και ενδεχόμενες μεταβολές της περιουσιακής κατάστασης του οφειλέτη και της συζύγου του στο μέλλον και μέχρι την οριστική εξόφληση της οφειλής. Εφόσον ο οφειλέτης διαπιστωθεί ότι είναι άνεργος αναστέλλεται η εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων προς τις Τράπεζες για περίοδο δύο ετών από την επίδοση της απόφασης.

5. Η απόφαση του ειρηνοδικείου είναι δεσμευτική για την Τράπεζα από την έκδοσή της. ΟΛ διατάξεις των άρθρων 13 και 14 εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 2

Το άρθρο 19 παρ. 1 του ν. 3689/2010 τροποποιείται ως εξής: «1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και "μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2018" απαγορεύεται ο πλειστηριασμός ακινήτων των οφειλετών στους οποίους αναφέρεται ο παρών νόμος ως και κάθε άλλη πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης εναντίον τους. Η διάταξη εφαρμόζεται για κάθε φυσικό πρόσωπο ανεξαρτήτως αν στερείται πτωχευτικής ικανότητας ως και για τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1».

Άρθρο 3

Αναστέλλονται έως την 31η.12.2015 οι πλειστηριασμοί που επισπεύδονται για την ικανοποίηση απαιτήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ από πιστωτικά ιδρύματα και εταιρεί-

ες παροχής πιστώσεων καθώς και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών.

Άρθρο 4

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσης.

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2012

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Παναγιώτης Δημητρουλόπουλος
Γεώργιος Κασσάρας
Χαράλαμπος Καστανίδης
Λούκα Κατσέλη
Μαρία Κυριακοπούλου
Λάμπρος Μίχος
Κυριακή Τεκτονίδου
Ανδρέας Τριανταφυλλόπουλος